

Josep C. Vergés explica en un llibre com la censura va convertir Josep Pla en José Pla

L'escriptor va ser víctima de nombroses prohibicions i modificacions, com s'explica a «La censura invisible de Josep Pla» · El llibre «Viaje en autobús» va sortir sense un paràgraf de denúncia dels que s'han «enriquit capriciosament sense esforç»

Josep Pla saluda un somrient nen Josep C. Vergés, imatge de la portada del llibre.

Hi va haver molts articles de premsa que l'escriptor Josep Pla [<http://www.diaridegirona.cat/tags/josep-pla.html>] va haver de retocar per superar la censura franquista, com explica Josep C. Vergés al llibre La censura invisible de Josep Pla, que es presentarà dimarts en un acte a l'Ateneu Barcelonès.

Josep C. Vergés, fill de l'editor de Josep Pla, Josep Vergés, i autor

de més de trenta llibres, publica ara un estudi d'una censura franquista que «no va afluir mai, en un nou llibre basat en els continguts de les més de mil cartes que el seu pare i l'escriptor de Llofriu es van creuar.

La censura va intentar espanyolitzar d'entrada el mateix nom de l'escriptor. Així ho explica Pla en una de les cartes: «He vist un anunci del llibre dels pagesos en el qual el meu nom s'escriu aixís: J. Pla. Em permeto demanar-li que totes les vegades que escriguin anuncis o s'ocupin de mi escriguin Josep Pla. Aquest és el nom real i autèntic».

L'editor Cruzet va ser més incisiu a l'hora d'explicar com es pretenia prohibir el nom en català: «La censura ens convertí Josep Pla en José Pla».

Josep C. Vergés ho ha estudiat i ho documenta a La censura invisible de Josep Pla, llibre que també explica la intromissió en les obres literàries de l'autor d'El quadern gris.

Un exemple el trobem en una de les obres més considerades de la literatura espanyola del segle XX, Viaje en autobús, que l'empordanès va publicar el 1942, poc després de la fi de la guerra a Espanya, i quan Europa vivia en plena invasió nazi.

Pla explica que prefereix enviar l'original a la censura de Madrid perquè la de Barcelona és «més provinciana», però alerta que «la censura de Madrid també mossega».

A continuació reproduïm un dels fragments censurats de Viaje en autobús, una prova de la dificultat no ja de dir, sinó tan sols d'insinuar cap mena de crítica als poderosos:

« En el ámbito de nuestras amistades han aparecido nuevas fieras. Algunas zonas de la consciencia individual se han corrompido. Esto es grave porque se puede recuperar casi todo en la vida menos los impulsos de bondad. Las zonas infectadas podrán quedar con el tiempo relegadas a la inmovilidad, pero llegará otro momento favorable y reaparecerán con toda su fría e implacable maldad. Muchos se han enriquecido caprichosamente sin esfuerzo alguno. Es igual. Por las mismas absurdas razones por las que se han hecho ricos, caerán. Muchos se han vuelto malos y éstos -y aquí está el drama- permanecerán».

Josep C. Vergés revela al seu llibre aquesta «censura invisible» que va patir Josep Pla durant la dictadura, i ofereix una mirada fins ara inexplorada als obstacles imposats pel règim de Franco a Pla.

A través de les mil cartes que es van escriure durant quatre dècades Josep Pla i el seu editor, Josep Vergés Matas, entregades en mà per Facundo, el missatger de Palafrugell, la nova obra de Josep C. Vergés il·lumina el pes de la mordassa i reivindica els esforços entre bambolines de l'escriptor i l'editor per minimitzar-ne l'impacte silenciador sobre l'obra planiana.

La censura invisible de Josep Pla barreja vida personal amb fets polítics.

Font del document:

http://www.diaridegirona.cat/cultura/2017/06/19/josep-c-verges-explica-llibre/852370.html?utm_source=rss